

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2020

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A.1.

α. Πεδινοί (Σελίδα 77 σχολικού βιβλίου): Είναι μία από τις δύο μεγάλες παρατάξεις που σχηματίστηκαν μέσα από τις διεργασίες της Εθνοσυνέλευσης του 1862 -64. Οι πεδινοί είχαν ως ηγέτη τον Δημήτριο Βούλγαρη, ο οποίος υπονόμει τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς. Με παρεμβάσεις στο στρατό επιχείρησε τη δημιουργία σώματος «πραιτωριανών» για να εξασφαλίσει την παραμονή του στην εξουσία. Εμπόδιο στις επιδιώξεις του στάθηκαν πολιτικές ομάδες και θεσμοί. Ο Βούλγαρης έβρισκε οπαδούς ανάμεσα σ' εκείνους που είχαν διοριστεί παράνομα στο στρατό ή στο δημόσιο, και φοβούνταν μη χάσουν τη θέση τους σε περίπτωση επικράτησης συνθηκών κοινοβουλευτικής νομιμότητας, σε άνεργους πτυχιούχους και στους μικροκαλλιεργητές. Ο λαός συμμετείχε ενεργά στη συγκρότηση της παράταξης.

β. Ομάδα Ιαπώνων (Σελίδα 86 σχολικού βιβλίου): Το μοναδικό νέο πολιτικό στοιχείο έως το 1909 ήταν η εμφάνιση της κοινοβουλευτικής ομάδας των Ιαπώνων, πολιτικού μορφώματος υπό τον Δημήτριο Γούναρη, που ιδρύθηκε το 1906. Επίκεντρο της κριτικής του ήταν η αδυναμία του πολιτικού συστήματος να προσαρμοστεί στις εξελίξεις της κοινωνίας. Η ομάδα δεν μπόρεσε να επιβιώσει και διαλύθηκε το 1908.

γ. Λαϊκό Κόμμα (Σελίδα 93 σχολικού βιβλίου): Στα μέσα του 1910 οι Κοινωνιολόγοι ίδρυσαν το Λαϊκό Κόμμα, με αρχηγό τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου. Βασικές προγραμματικές δηλώσεις του ήταν η αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος και η επιβολή αρχών κοινωνικής δικαιοσύνης. Στις δεύτερες εκλογές του 1910 εξελέγησαν 7 υποψήφιοι του κόμματος, οι οποίοι παρείχαν κριτική υποστήριξη στους Φιλελευθέρους.

A.2.

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Λάθος
- δ. Σωστό
- ε. Λάθος

B.1.

Σχολικό βιβλίο σελίδα 26-27: Το πιστωτικό σύστημα της χώρας βρισκόταν πραγματικά, κατά τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας, σε πρωτόγονη κατάσταση. Ήταν συνδεδεμένο με το εμπόριο των αγροτικών προϊόντων και ιδιαίτερα με τις εξαγωγές της σταφίδας. Οι έμποροι λειτουργούσαν και ως πιστωτές, με τοκογλυφικές διαθέσεις και όρους. Ο δανεισμός κατευθυνόταν, ως επί το πλείστον, προς τους παραγωγούς και δημιουργούσε προϋποθέσεις εκμετάλλευσης, καθώς ουσιαστικά επρόκειτο για έναν τρόπο προαγοράς της επικείμενης παραγωγής, με δυσμενείς για τον παραγωγό όρους. Την ίδια στιγμή άλλοι κλάδοι της παραγωγής στερούνταν των απαραίτητων για την ανάπτυξή τους πιστώσεων, και έτσι περιορίζονταν οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες. Η κατάσταση αυτή ήταν αντίθετη με τις προθέσεις και τις πολιτικές του κράτους και αποθάρρυνε τα ελληνικά κεφάλαια του εξωτερικού. Οι προσπάθειες για την άρση όλων αυτών των εμποδίων υπήρξαν έντονες και προέρχονταν από πολλές πλευρές. Δεν απέβλεπαν τόσο στην εξάλειψη της τοκογλυφίας, όσο στην παράλληλη δημιουργία ενός πιο σύγχρονου πιστωτικού συστήματος, ικανού να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα ειδικών κοινωνικών ομάδων.

B.2.

Σχολικό βιβλίο σελίδα 104 -105: Στην πολιτική πρακτική οι Φιλελεύθεροι ήταν αντιμέτωποι με δύο χρόνια προβλήματα: τη σχέση της πολιτικής εξουσίας με τους αξιωματικούς, και το καθεστωτικό. Η διαρκής αντιπαράθεση στο εσωτερικό του κόμματος για τα ζητήματα αυτά προκάλεσε αντιφατικές επιλογές. Σχετικά με το καθεστωτικό, άλλοι οπαδοί ήταν υπέρ της αβασίλευτης και άλλοι υπέρ της βασιλευομένης δημοκρατίας. Όσον αφορά τη σχέση του κόμματος με τους αξιωματικούς, από τη μια μεριά γινόταν κατανοητό ότι η πολιτικοποίησή τους δημιουργούσε κινδύνους για το πολίτευμα, από την άλλη όμως το φαινόμενο είχε αποκτήσει τέτοια δυναμική, ώστε δεν μπορούσαν να το αρνηθούν, καθώς υπήρχε κίνδυνος προσεταιρισμού των αξιωματικών από την αντίπαλη παράταξη.

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

α. Σχολικό βιβλίο σελίδα 53: « Το 1927, με αφορμή ... το 1929»

Κείμενο Α

- ✓ Παράλληλα με την έναρξη της λειτουργίας της Τράπεζας της Ελλάδος το Μάιο του 1928, εφαρμόστηκε και ο κανονισμός του χρυσού συναλλάγματος.
- ✓ Με βάση αυτόν τον κανονισμό, η ελληνική δραχμή συνδέθηκε με το αγγλικό νόμισμα, την αγγλική λίρα.
- ✓ Η σύνδεση αυτή των δύο νομισμάτων έγινε με σκοπό την -υπό περιορισμούς - εξασφάλιση της μετατρεψιμότητας της δραχμής μέσω της Εθνικής Τράπεζας.
- ✓ Η μέθοδος αυτή αποσκοπούσε στην αλληλεξάρτηση της κυκλοφορίας του νομίσματος και της χρηματοοικονομικής δραστηριότητας από τις εξωτερικές συναλλαγές της Ελλάδας.

β. Σχολικό βιβλίο σελίδα 54: « Οι προσπάθειες ... θετικά στοιχεία»

Κείμενο Β

- ✓ Το διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου 1931 και Απριλίου 1932 η ελληνική κυβέρνηση και η Τράπεζα της Ελλάδος επιδίωξαν να αποφύγουν την αποσόβηση της μετατρεψιμότητας του νομίσματος σύμφωνα με τη μέθοδο του χρυσού συναλλάγματος.
- ✓ Έτσι, θα απέφευγαν και την υποτίμηση της δραχμής που δε θα επέτρεπε την αποπληρωμή του εθνικού δημόσιου χρέους.
- ✓ Τελικά, η αποφυγή της ανεξάρτητης μετατροπής της δραχμής σε ξένα νομίσματα, ξεκίνησε στα τέλη Σεπτεμβρη και ακολουθούσε συνεχείς περιορισμούς.
- ✓ Αυτός ο οποίος στοχοποιήθηκε επειδή ακολούθησε την τακτική αυτή ήταν ο πρώτος διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Αλέξανδρος Διομήδης, μιας και οι ιθύνοντες θεώρησαν ότι εξυπηρετούσε τα συμφέροντα των μεγάλων βιομηχάνων, μιας και τους επέτρεπε να εξαγουν τα χρήματά τους λίγο πριν επιβληθούν οι νομισματικοί περιορισμοί.
- ✓ Όμως, η κυβέρνηση δίσταζε να πάρει πίσω το μέτρο της μετατρεψιμότητας. Αυτό οφειλόταν στις παρωχημένες αντιλήψεις της υφιστάμενης οικονομικής ζωής της Ελλάδας.

ΘΕΜΑ Δ1

α. Από το σχολικό βιβλίο, σελίδα 66: «Σε αντίθεση... Ελλήνων.» + σελ. 66-68 : «Όλοι... αντιπολίτευση.»

Κείμενο Α

- ✓ Επιδίωκε σύμπλευση με το Οικουμενικό Πατριαρχείο με παράλληλη ενδυνάμωση της ελληνικής εκκλησίας, πάντα στο πλαίσιο μιας ορθόδοξης μοναρχίας.
- ✓ Σε άλλης υφής θέματα το ρωσικό είχε ασαφείς και ευμετάβλητες θέσεις, υποστηρίζοντας άλλοτε τη μοναρχία και άλλοτε τον κοινοβουλευτισμό και το σύνταγμα.

Κείμενο Β

- ✓ Προσέβλεπε στην υποστήριξη εκ μέρους της Ρωσίας, ως συμμάχου και ομόθρησκης χώρας.
- ✓ Μέσα από την εφημερίδα «Αιών», το κόμμα αυτοπροβάλλεται ως εθνικό, με κυρίαρχα θεμέλια την Ορθοδοξία και την αίγλη του ελληνικού πολιτισμού.
- ✓ Ήλπιζε, παράλληλα, ότι η Ρωσία θα βοηθήσει στην εκπλήρωση των αλυτρωτικών βλέψεων της Ελλάδας.
- ✓ Σαφώς, διαπνέεται από έντονο συντηρητισμό, καθώς ακόμα και ο αρχηγός του κόμματος (Κολοκοτρώνης) ήταν ενάντιος στην παραχώρηση συντάγματος στο λαό.

Κείμενο Γ

- ✓ Η πίστη του κόμματος σε βοήθεια από τη Ρωσία ήταν απότοκος και προηγούμενων ιστορικών συγκυριών.
- ✓ Μία από αυτές ήταν τα γνωστά «Ορλοφικά», όπου ο ρωσικός στόλος κατέπλευσε στο Αιγαίο εναντίον των Τούρκων.
- ✓ Σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε και η Συνθήκη του Κιουτσούκ- Καϊναρτζί (1774) που έθετε τους χριστιανούς της Αυτοκρατορίας υπό ρωσική προστασία, ενώ παράλληλα κατέστησε εφικτή την ελεύθερη διεξαγωγή εμπορίου με τον Εύξεινο Πόντο, ενισχύοντας σημαντικά ναυτικά κέντρα όπως οι Σπέτσες και αναδεικνύοντας την ελληνική παροικία της Οδησσού.

β) Από το σχολικό βιβλίο, σελίδα 66: «Με το κόμμα... απολύθηκαν.»

Κείμενο Δ

- ✓ Τα λαϊκά στρώματα, οι κοσμικοί και οι κληρικοί συμπαρατάχθηκαν με το Ρωσικό κόμμα, καθώς το θεωρούσαν ως μοναδική λύση για την προστασία της Ορθοδοξίας από τους κινδύνους που την υπονόμευαν.

- ✓ Μάλιστα ο λαός συνέχισε να στηρίζει το κόμμα ένθερμα, παρά τη σκληρή αντιπολίτευση που δεχόταν από αντίπαλες πολιτικές παρατάξεις εκείνα τα χρόνια.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΒΑΚΑΛΗ